

KOLOZSVÁR SZAB. KIR. VÁROSI

MILLENNIUMI

ELEMI FIU- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1903–4. TANÉVRŐL,

— Óvoda, elemi fiú- és leányiskola, gazdasági ismétlőiskola. —

XXIII. ÉV.

ÖSSZEÁLLITOTTA :

ELEK GYULA,
igazgató.

KOLOZSVÁRT.

NY. GOMBOS FERENCZ KÖNYVSAJTÓJÁN.

1904.

KOLOZSVÁR SZAB. KIR. VÁROSI

MILLENNIUMI

ELEMI FIU- ÉS LEÁNYISKOLÁJÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1903-4. TANÉVRŐL.

— Óvoda, elemi fiú- és leányiskola, gazdasági ismétlőiskola. —

XXIII. ÉV.

ÖSSZEÁLLITOTTA :

ELEK GYULA,
igazgató

KOLOZSVÁRT.

NY. GOMBOS FERENCZ KÖNYVSZAJTÓJÁN.

1904.

TARTALOM.

- I. Az év története.
  - II. A közvizsgálatok sora
  - III. Iskolaszék.
  - IV. Felügyelő bizottság.
  - V Tanító testület.
  - VI. Az óvoda növendékeinek névsora.
  - VII. A rendes tanulók névsora.
  - VIII A gazdasági ismétlő tanulók névsora.
  - IX. Tantárgyak.
  - X. Tankönyvek.
  - XI. Statisztikai adatok.
  - XII. Értesítés a jövő tanévre.
-

I.

Az év története.

Az 1903—1904-ik tanév intézetünkben szeptember 5-én reggel 8 órakor vette kezdetét. Szeptember 1—4. napjain a beiratások történtek meg.

Iskolánk tanítótestülete e tanévben is rendszeresen megtartotta havonta kebli gyűléseit, melyeken az iskola igazgatója elnökölt: jegyző e tanévben Márton Ilona tanítónő volt.

Az osztály-, valamint tananyagbeosztást még a múlt tanév bezáró kebli gyűlésünkben állapítottuk meg. A tananyagbeosztást, valamint az egyes osztályok órarendjeit a kir. tanfelügyelőség jóváhagyta.

E tanévi első kebli gyűlésünket szeptember 5-én tartottuk meg, a mikor is a megalakuláson kívül számba vettük a beiratkozott tanulókat, kimondottuk a munkanapló vezetését és megállapítottuk kebli gyűléseink megtartási idejéül minden hónap első szombatját.

A lefolyt tanévben 11 rendes és 1 rendkívüli gyűlést tartottunk, melyeken az intézet kebli ügyei lettek tárgyalva és elintézve. Kimagasló pontját gyűléseinknek a tananyag elszámolás s az iskolai rend és fegyelemre vonatkozó megbeszélések képezték; oda irányítva minden működésünket, hogy a kezeinkre bízott gyermek-serget nevelve oktassuk: lévén minden iskolának egyedüli célja ez. Kebli gyűléseinken időnként paedagogiai és didaktika kérdéseket is vitattunk meg.

Értekezéseket Adi József tanító „A tanulók vallás-erkölcsi neveléséről“ és Márton Ilona tanítónő „Az árulkodásról“ olvastak fel.

Munkanaplónk másolatait két ízben küldöttük meg a kir. tanfelügyelőséghez.

Az iskolai rend és fegyelem egyöntetősége szempontjából készített „Házi rend“ szabályzatunkat átvizsgálva, azon változtatni valót nem találtunk, ugyancsak jónak találtuk „Az ifjusági és népkönyvtár“ kezelésére készített szabályzatunkat is.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium az iskolánkkal kapcsolatosan szervezett „Ifjusági egyesület, olvasó- és dalkör“ alapszabályát 64011—1903. sz. a. jóváhagyta s így ez évtől egyesületünk már megerősített alapszabály és „Házirend“ mellett működik.

Ifjusági egyesületünk ez évi működését röviden vázolván megemlítem, hogy működését ez évben is szép sikerrel folytatta, Összejövetelét kétszer tartva meg az iskola egyik — e célra berendezett — termében. Szerdán és szombaton este voltak az összejövetelök, még pedig 6—7-ig könyvkiosztás, 7—8-ig a dalkör próbája Adi József tanító vezetése alatt; 8—9-ig olvastak.

Az olvasókör részére olvasásra lapokat adtak Sólyom János polg. fiúisk. tanár, Kohányi Gyula tanfelügyelőségi töltnök s az iskola igazgatója.

Schvarczel Adél r. kath. leányisk. igazgatónő és Binder Laura felsőbb leányiskolai tanárnő a „Vasárnapi Ujság“ négy évfolyamát ajándékozták az együletnek, melyért e helyen is köszönetünket nyilváníttuk.

Az Emke igazgató-választmánya iskolánk népkönyvtárát 273 db. könyvvel szaporította ez évben. Minden igyekezetünk oda fog irányulni, hogy e kegyes adomány megteremje gyümölcsét a nép, az ifjuság között.

Ifjusági egyesületünk ez évben is rendezett felolvasó és szavaló estélyeket, még pedig 1903. december 13-án Rákóczy-ünnepélyt tartottunk, melyen Kohányi Gyula tanf. töltnök tartotta az alkalmi felolvasást; 1904. január 16-án Elek Gyula igazgató „A társadalmi betegségekről“, 1904. február 13-án Sólyom János polg. fiúisk. tanár Arany János „Toldi“-járól, 1904. február 27-én Pallós Albert polg. leányisk. igazgató „A magyar történelem köréből“ tartottak felolvasást. 1904. márczius 15-én rendezett hazafias ünnepélyen az alkalmi beszédét Szócs Ferencz Emke-levéltárnok tartotta.

A felolvasásokon kívül, minden estélyen voltak még monológok, szavalatok, ének- és zeneszámok előadva.

1904. május 15-én műkedvelői színi előadást rendeztünk, mely alkalommal Géczy István „Gyimesi vadvirág“-a került előadásra.

Estélyeink iránt ez évben még fokozottabb arányban nyilvánult az érdeklődés, úgy annyira, hogy nem egy estélyünkön intézetünk legnagyobb terme is szűknek bizonyult az érdeklődő nagy közönség befogadására.

Hálás köszönetet kell mondjak itt is mindazoknak, kik bennünket működésünkben támogattak, segítettek.

Első sorban is a felolvasóknak, kik tartalmas, szép felolvasásaikkal tették az estélyeket tanulságossá; Orbók Mór igazgató urnak, ki a vezetése alatt álló tanítóképző intézet zenekarának engedélyt adott, hogy estélyeinken működhessenek; az intézet ifjúságának, hogy igen szépen előadott zeneszámokkal tették estélyeinket vonzóvá, kedvessé; Mátray Kálmán színművész úrnak, ki a „Gyimesi vadvirág“ szereplőit tanította be, s minden egyes szereplőknek.

Ifjúsági egyesületünknek mult évi 50 korona alapvagyonra a tagsági díjakból és estélyeink bevételeiből — leütve a kiadásokat — 137 kor. és 85 fillerre növekedett, mely „A városi millenniumi iskolával kapcsolatos Ifjúsági egyesület és olvasókör“ czimén a Kolozsvári Koronabanknál van elhelyezve 1014 számú betéti könyvben kamatozásra.

Iskolai életünkből nevezetesebb mozzanatok még a következők:

Az ev. ref. egyház első papi hivatalának kérésére iskolánk egyik fűtött tantermében a téli hónapok alatt tavaszig gyermek-istentiszteletek tartva minden vasárnap reggel az ev. ref. tanterők részvételével.

Orbók Mór tanítóképző-intézeti igazgató kérésére nevezett intézett IV. éves növendékei 1904 február havában a tanítások meghallgatására intézetünk egyes osztályaiba bejártak, meghallgatták a gazdasági ismétlő iskola tanításait, s tapasztalat szerzés czéljából megjelentek az „Ifjúsági egyesület“ felolvasó estélyein is.

1904-ben a helybeli tanítóknőképző intézet IV. éves növendékei hallgattak tanítást intézetünkben, Szánthó Jolán tanárnő ó nagysága vezetése mellett.

Intézetünket ezeken kívül megtekintették:

1904. május 6-án Dr. Filep Gyula egyetemi tanársegéd vezetése alatt a tudomány egyetem IV. éves orvostanhallgatói.

1904. év június 22-én Halász Ferencz ministeri osztály tanácsos úr látogatott meg intézetünknek államosítása ügyében Ujváry Béla kir. tanácsos, a „Néptanítók Lapja“ f. szerkesztője, Dr. Esterházy László v. főjegyző, Pallós Albert polg. leányisk. igazgató urak kíséretében. Június 16-án Dr. Szterényi Sándor min. fogalmazó úr látogatta meg iskolánkat.

Iskolánk meglátogatására minden hónapra az Iskolaszék kért fel, illetve küldött ki iskolaszéki tagokat.

Meglátogatták intézetünket :

1904. február 8-án Balog Sándor kir. s. tanfelügyelő.

1904. április 18-án főtiszt. Dr. Eisler Mátyás főrabbi,

1904. május 13-án Dobál Antal ügyvéd urak, mint iskolaszéki tagok.

A látogató könyvekben tett bejegyzés szerint, teljes megelégedésöket fejezték ki úgy a tanítás, mint a rend, fegyelem és tisztaság felett.

A kir. s. tanfelügyelő rendkívüli gyűlésre hívta össze a tanítótestet s ott adott kifejezést a látottak és hallottak feletti teljes megelégedésének.

Intézetünk iránt nyilvánult érdeklődés jóleső örömmel töltött el bennünket annál is inkább, mivel vendégeink a látottak és hallottak felett kifejezett megelégedéssel távoztak el. Köszönjük a szives érdeklődést s azt kérjük a jövőre is.

Ezeken kívül meglátogatta időnként az egyes osztályokat az intézet igazgatója is.

Iskolánk növendékeinek egészségi állapota e tanévben nem mondható jónak. A skarlát járvány igen szörványossá tette az iskola látogatást a növendékek részéről. Sajnos halál eset is volt.

Szemvizsgálatot intézetünkben dr. Tompa János kerületi orvos ur tartott két ízben, de szembeteget nem talált. Az iskola növendékeit vasárnaponként az istentiszteletekre felekezetek szerint a tanerők templomba vezették.

Iskolánkkal kapcsolatosan felállított gazdasági ismétlő iskola e tanévben is megnyílt ugyanazon órarenddel, mint a múlt tanévben.

Vizsgálata a gazdasági ismétlő iskolának 1904 március 26-án volt, melyen a kertészeti egyesületet Dr. Lóte József elnök, egyetemi orvostanár képviselte, a kir. tanfelügyelőséget Kohányi Gyula tollnok kik teljes megelégedésüket nyilvánították a tanerőknek a tapasztalt szép eredmény felett.

Megemlítjük itt, hogy kebli gyűléseinkről felvett jegyzőkönyvek minden egyes alkalommal be lettek terjesztve megerősítésre a felügyelő bizottság elnökéhez s a kir. tanfelügyelőséghez.

Intézetünkben e tanévben az óvódának 121, az elemi iskolának 308, a gazdasági ismétlő iskolának 75 növendéke volt. Ezekon kívül intézetünkben volt elhelyezve az alsófoku iparos tanonc-iskola két osztálya.

Iskolánk tanerői és növendékei ez évben is tartottak iskolai ünnepélyeket. Ily ünnepélyt rendeztünk okt. 6 án az aradi vértanuk emlékére. Október 17-én Deák Ferencz születésének 100 éves évfordulója alkalmából. 1903. nov. 19-én b. e. Erzsébet királyné emlékére. 1904. márcz. 15-én és ápr. 11 én az 1848-iki események s az akkor alkotott törvények szentesítésének emlékére és junius 8-án a koronázási évforduló napján. Az iskolai ünnepélyek megfelelő s jegyzőkönyvünkben megtalálható tárgysorozattal lettek megtartva, érdeklődő közönség jelenlétében. Ezekon kívül az óvódás növendékek részére iskolánk tanerői ez évben is rendeztek karácsonyfa ünnepélyt.

A Dobál Antalné zászlóánya önnagysága által iskolánk részére tett s a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank részvénytársaság 2692. számú betéti könyvben elhelyezett 100 koronás „milleni-umi alapítvány“ ez évi kamataiból jutalomkönyvek lettek véve, a jobb növendékek számára.

Gy. Sipos Károly ur a városi Tanácshoz iskolánk részére tett 50 koronás alapítványa kamataiból — szintén 4 darab jutalomkönyv lett véve, melyek alapítványozó óhajára a márc. 15-iki ünnepélyen 4 legjobb szavalónak lettek kiadva.

Jutalom könyvek vásárlására, az óvódás és iskolás növendékek megjutalmazására Dobál Antal felügyelő bizottsági elnök úr ez évben 30 koronát volt kegyes adományozni.

Az iskola igazgatója 5 drb könyvet adott a jobb tanulók megjutalmazására.

Gróf Kornis Berta a maga nevében 4 Kor. Grót Bethlen Gergelyné nevében 20 koronát osztott ki a szegény gyermekek között.

Dr. Szádeczky Gyula egyetemi ny. r. tanár ur igen értékes ásvány gyűjteményt ajándékozott iskolánk részére, melyet dr. Szentpétery Zsigmond tanársegéd úr volt szíves rendezni.

Rigó Árpád papirkereskedő kis füzeteket juttatott a karácsonyfára. A Franklin-társulat 20 drb., a Lampel R. czég 15 drb. Dobrovsky és Franke 1 drb., iskolai tankönyveket adományoztak a szegény tanulók részére. A szíves adományokért e helyen is a leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk.

Iskolánkban berendezett „Ifjusági és népkönyvtár“ ez évben 270 esetben lett használva.

A márczius 15-én rendezett hazafias ünnepélyen tetszés szerinti adományból befolyt 3 koronát a Kossuth-szobor javára juttattuk el. Ugyancsak e célra szavazott meg s küldött el az „Ifjusági egyesület“ saját pénztárából 5 koronát.

Hálás szívvel emlékezünk meg e helyen három elismerésről, kitüntetésről. Egyik, mely csekélységemet érte azzal a nagy kitüntetéssel, melyben az E. M. K. E. folyó év május 28-án tartott közgyűlésében midőn a kilenc megjutalmazott tanító közül a második helyen tüntetett ki 100 kor. jutalommal.

Másik, Adi József kartársamnak és nekem szól, ugyanis az ifjusági egyesület körül tanusított sikeres működésünkért a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister úr öngyméltósága — a kir. tanfelügyelőség útján — 36027. sz. a. magas elismerését nyilvánította.

A harmadik, abban a valóban nagy kitüntetésben nyilvánult, hogy engem a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága a népoktatásügyi törvények revíziója ügyében f. év június 17. és 18-án Budapesten tartott ankétre meghívni kegyeskedett. A magas helyről jövő meghívásnak siettem is eleget tenni.

Ugy érezzük, hogy ezen mindhárom magas helyről jövő elismerés csak fokozni fogja tevékenységünket, buzgóságunkat, s hogy ezután is teljes erőnkől fogjuk szolgálni édes hazánk népnevelésének szent ügyét!

Legmélyebb köszönet és hála mindkettőnk részéről a kitüntető elismerésekért.

Végül nem feledkezhettünk meg arról sem, hogy a „Rongyos Egylet“, ruhakiosztását 1903. decz. 5 én tartotta meg iskolánkban. A kiosztáson báró Bánffy Zoltánné, sz. gróf Teleky Erzsébet elnök és De Gerandó Antonina, Szvacsina Gézáné alelnökök voltak szivesek megjelenni. Több növendékünk lett ellátva ez évben is jó téli ruhával; továbbá, hogy a „Népkonyha“ szintén több nélkülöző tanulónak nyújtott meleg, tápláló délebedet a téli hónapokban.

Fogadja ezért mindkét humanus egylet m. t. Elnöksége hála köszönetünk nyilvánítását.

Megemlítjük még, hogy az óvodában a foglalkozás július és augusztus havában is fog tartani.

Ezekben foglaljuk röviden össze iskolánk 1903—1904-ik tanévének nevezetesebb mozzanatait.

Kolozsvárt, 1904. június hava.

A közvizsgálatok sorrendje.

- 1904. Junius 11-én:** az egyes felekezetek vizsgálata a hittanból.
- Junius 16-án:** (csütörtök) d. e. 9—12 óráig a III—V. fiú osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 3—5 óráig I. II. fiú osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 5—6 óráig az I—V. fiú osztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 17-én:** (péntek) d. e. 9—12 óráig a III—V. leány osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 3—5 óráig az I—II. leány osztályok vizsgálata minden tantárgyból.
- „ „ d. u. 5—6 óráig az I—V. leány osztályok vizsgálata a tornából.
- Junius 18-án:** (szombat) d. e. 9—11 óráig az óvodás növendékek zárünnepélye.
- „ „ d. u. 3 órakor az érdemsorozat felolvasása, tudósító és jutalomkönyvek kiosztása.
- Junius 20-án:** (hétfő) d. e. 9 órakor a bizonyítványok kiosztása, írás, rajz, női munka dolgozatok kiadása. A tanév bezárása.

A vizsgálatok az iskola nagy tantermében voltak megtartva; az írás, rajz, közügyesítő oktatás és női munka dolgozatok közszemlére voltak kitéve.

E vizsgálatokra a t. szülőket, a városi iskolaszék tagjait s az érdeklődőket tisztelettel meghívtuk.

III.

Kolozsvár sz. kir. város iskolaszéke :

Elnök : Dr. Szamosi János.

Alelnök : Dr. Schneller István

Jegyzők : Dr. Széchy Ákos,
Elek Gyula,
Nagy Kálmán.

Tagok :

Dr. Bartók György,
B. Bakk Lajos,
Balog Károly,

Dr. Bekésy Károly,
Benel Ferencz,

Dr. Boros György
Biró Béla,
Dobál Antal,
Ehrlinger Lajos,

Dr. Erdélyi Károly,
Dr. Esterházy László,

Dr. Eisler Mátyás,

Dr. Farkas Lajos,
Ferencz József
Fekete Nagy Béla.
Fazakas József,
Gámán Zsigmond,
Grátz Mór,
Glaszner Mózes,

Dr. Hoór Károly,
Herepei Gergely,

I. Irsay József,
Dr. Kecskeméthy István,

Dr. Kossutány Ignác,

Kuncz Elok,

Kiss Sándor,

Kozma Ferencz

Kolin István,

Molnár Lőrincz,

Dr. Márky Sándor,

Mattai Kálmán,

Nagy Lajos,

Dr. Nagy Mór,

Pausinger Sándor,

Polcz Rezső,

Péterfi Dénes,

Rosiesku Tullius.

Dr. Szádeczky Lajos,

Szvacsina Géza,

Somodi István,

Dr. Szekeres József,

Tariczki Ferencz,

Turcsányi Gyula,

Dr. Török István,

Dr. Vajda Gyula,

Dr. Váradi Aurél.

Óvoda ügyekben tagjai még az Iskolaszéknek :

De Gerando Antonina, Heinrich Józsa, Ferencz Józsefné,
Kozma Ferenczné és dr. Bartha János.

Felügyelő-bizottság :

Elnök : Dobál Antal

Jegyző : Elek Gyula.

Tagok :

Benel Ferencz,	Gámán Zsigmond,
Dr. Békésy Károly,	Nagy Kálmán,
Dr. Esterházy László,	Péterfi Dénes,
Dr. Eisler Mátyás,	Polez Rezső,
Fekete Nagy Béla,	Szvacsina Géza.

Óvoda-ügyekben tagjai még a felügyelő-bizottságnak :

Dr. Bartha János,	De Gerando Antonina,
Heinrich Józsa,	Ferencz Józsefné,
	Kozma Ferenczné.

Tanítótestület.

- Elek Gyula**, igazgató; tanította a III—V. fiu-osztályok minden tantárgyát és a gazdasági ismétlő iskola növendékeit.
- Adi József**, rendes tanító; tanította az I. II. fiu-osztályok minden tantárgyát; az I—V. fiu-osztályoknak a tornát és a gazdasági ismétlő iskola növendékeit.
- Márton Ilona**, rendes tanítónő; tanította a III—V. leány-osztályok minden tantárgyát; s a gazdasági ismétlő iskola leánynövendékeinek a női kézimunkát.
- Móricz Ida**, rendes tanítónő; tanította az I. II. leányosztályok minden tantárgyát s a gazdasági ism. isk. leány növendékeinek a háztartástant.
- Özv. Gspann Károlyné**, segéd-tanítónő; tanította az II—V. leány-osztályoknak a női kézimunkát.
- Boross Ida**, rendes óvónő; vezette az óvodát.
- Hilbert Róza**, I. közs. isk. segéd tanítónő; tanította a IV—V. fiu osztályoknak a kézügyesítő oktatást. (Slőjd).
- Barta Sándor**, főkertész; tanította a gazdasági ismétlő iskolában a konyha kertészetet.
- P. Hermann Bonifác**, Szt. Ferencz-rendi áldozár, tanította a róm. kath. növendékeknek a hittant.
- Rácz Imre**, ev. ref. theologus; tanította az I—II. o. ev. ref. növendékeknek a hittant és egyházi éneket.
- Szabó Miklós**, ev. ref. lelkész hitoktató; tanította a III—V. ev. ref. és gazdasági ismétlő iskolai növendékeinek a hittant és egyházi éneket.
- Kovács Lajos**, unit. theol. hitoktató; tanította az unitárius növendékeknek a hittant.
- Moldován Vazul**, gör. kath. lelkész, tanította a gör. kath. növendékeknek a hittant.
- Zádor Benő**, hitoktató; tanította az izraelita növendékeknek a hittant.

VI.

Óvódás növendékek névsora.

I. csoport.

Fiuk:	Leányok:
Benkő Andor	Ágoston Anna
Berkovits Andor	Berei Eszter
Butyka András	Butyka Rózsika
Czverli Ernő	Boér Marcella
5 Dániel Árpád	5 Brukkenstein Ida
Engel József	Dézi Johanna
Farkas Gábor	Ebergényi Mariska
Fédermann Jakab	Fischer Szeréna
Gergely Gyula	Herskovits Ida
10 Gyirán János	10 Hirsch Szeréna
Gyirán József	Jakab Lina mgh.
Gyöngyösi Márton	Jojkics Helén
Járosi István	Keszner Anna km.
Jagamos János	Kiss Róza
15 Kálmán István	15 Kiss Anna
Kálmán Árpád	Krecs Irén
Krisán Lukács	Kohn Róza
Krisán Péter	Lándmánn Irén
Lusztig Gyula	Miklós Mariska
20 Lágner Jenő	20 Náss Ilona
Mezei Sándor	Nagy Zsuzsa
Nikola György km.	Nagy Erzsi
Nikola Kaszsián km.	Pridánszky Vilma
Orosz Antal	Rusz Mariska
25 Prezenczky Samu	25 Sebesi Elza km.
Pridászki József	Siovitz Irénke
Pridászki Lajos	Swartz Elza
Popovics Jenő km.	Szabó Annus
Simon Zoltán	Szabó Katicza
30 Száfta Józsi	30 Szilágyi Erzsi

F i u k :

Szegedi József
 Szigeti István
 Szilágyi Sándor
 Turgyán Gyula
 35 Weisz Rezső
 Vrannai János

 összesen 36.

L e á n y o k :

Tövissi Etelka
 Turák Erzsi
 Turgyán Irma
 Weisz Berta
 35 Veress Margit

 összesen 35.

II. csoport.

F i u k :

Bálint Vilmos
 Baga György
 Butyka János
 Bustyaházi Árpád
 5 Császár Andor
 Darkó Sándor
 Fodor Péter
 Gál Sándor
 Gyöngyösi István
 10 Herskó Béla
 Lusztig Vilmos
 Moldován József
 Oltyán Gyula
 Oltyán Viktor
 15 Prezenczky Gyula
 Pap Béla
 Pap Aurél
 Sütő Dezső k. m.
 Szántó István
 20 Szabó András
 Székely Lajos
 Tilesch Józsi k. m.
 Tusán Gyula
 Zajác Lajos
 25 Zilahi Béla

 összesen 25.

L e á n y o k :

Bálint Gizella
 Bálint Katicza
 Balogh Ilonka
 Bozzai Ida
 5 Butyka Mariska
 Butyka Jolánka
 Braun Ilonka
 Borka Marika
 Csüpej Róza
 10 Főző Mariska
 György Eszter
 Jelen Margit
 Kánti Erzsi
 Kiss Irén
 15 Lusztig Irén
 Meszes n Anna
 Orosz Annuska
 Sárközy Erzsi
 Tilesch Ella k. m.
 20 Tóth Mariska
 Tövissi Rózsika
 Vrannay Irma
 Zajác Pepike
 Zalahán Rózsika
 25 Zsombori Eliz

 összesen 25

Az óvoda két csoportjában összesen: 121 növendék.

VII.

A rendes tanulók névsora.

I. fiú-osztály.

	Ambrus József		Landman Izidor
	Balogh György		Liczka Mihály
	Baga György	30	Matskási Gyula
	Bálint Árpád		Meszesán István
5	Bántó András		Mezei Gyula
	Berei János m. h.		Nagy István m. h.
	Boér Ferencz		Nárczis Lajos
	Bornemisza József	35	Pethe Endre k. m.
	Csüpej Sándor		Polifka Lajos
10	Dobra Tivadar		Radies István
	Farkas József		Reketes Lázár
	Feichter György k. m.		Rusz Sándor
	Fodor János	40	Rusz László
	Fülöp Béla		Szabó József
15	Gergely Imre		Szabó Béla
	Gille János		Szegedi György
	Horváth István		Székely Sándor
	Horváth Béla	45	Szilágyi József
	Jagamos Gábor		Schwarcz Herman
20	Katz József		Török Ferencz
	Kecskeméti Gyula		Turgyán Viktor
	Kerekes Ferencz		Várad Lajos
	Kertész Emil	50	Zalahán András
	Kilin Aladár		Zalányi György
25	Kis József		Zagoni Mihály
	Kudor István		Zsejki György
	Krisán László		

Összesen : 53.

II. fiuosztály.

	Árkosi Sándor		Orosz István
	Báyer Ödön	20	Pál József km.
	Bustyaházi Béla		Pethe Lajos
	Császár József		Petrán József
5	Dézi Gyula		Popovics Géza km.
	Farkas Sándor		Popovits Sándor km.
	Goldstein Mór	25	Platz Kálmán
	Gödri Béla		Prezenczki Aladár
	Horváth Mihály		Rubesch János
10	Kis György		Simon Gyula
	Landner Herman		Simon Károly
	Landner Jakab	30	Tilesch Zoltán
	Löw Lázár		Tusson Sándor
	Lukács János		Vagner Jenő km.
15	Meszesán József		Zilahi András
	Mezej Károly		Zsejki József
	Mójos János		
	Náss Gyula		

 összesen: 34.

Az I. II. fiuosztályban összesen 87 tanuló.

III. fiu osztály.

	Ábrahám Manó		Komáromi Lajos
	Berkovics Dezső		Klein Albert
	Bell István		Lukács Sándor
	Benedek Ferencz	20	Marosán Mihály
5	Bihari István		Mákszin János
	Bokor János		Mihály János k. m.
	Dávid György		Po'ifka József
	Elek Zoltán		Szahó Samu
	Fehér Samu	25	Székely Samu
10	Fülöp György m. h.		Tárkányi Miklós
	Fridmann Izidor		Turák Kálmán
	Gál József		Tyiorán Pál
	Gál Ferencz		Varga Ferencz
	Huszár Károly	30	Vetési Károly
15	Incze Sándor		
	Kálmán Aladár		

 összesen 30.

IV. fiú osztály.

Adorján János	Kovács Ferencz
Albert Károly	15 Krets Ödön
Bukuresti József	Lövinger Ignác
Csüpe László	Liczka László
5 Dezmerán József	Polifka Ferencz
Féderman Dezső	Prezenczky Lajos
Fuksz Izidor	20 Szilágyi Károly
Feichter Vilmos	Tilesch Nándor
György Mihály	Vagner István k. m.
10 György János	Vetési Albert
Herskó Miksa	Zilahi János
Kánti László k. m.	
Kertész Aurél	
	összesen 24.

V. fiú osztály.

Balog István	10 Komjátszegi László
Bozzai Lajos	Kapros József
Bokor István	Lövinger Rudolf
Bukuresti Ferencz	Náss Sándor
5 Dániel Sándor	Schvarcz Vilmos
Goldfried Lőrincz	15 Téglás Ferencz
Jakab Nándor k. m.	Vaszi Dezső
Józsa Dénezs	Vársony Izidor
Józsa János	
	összesen 17.

A III. IV. V. fiú osztályokban összesen 71 tanuló.

I. leány-osztály.

Albert Anna	Elek Irén
Albert Zsuzsa	Féderman Borbála
Árkosi Anna km.	Galovszky Mari
Bálint Anna	Gottfried Sarolta
5 Berkovics Veronika	15 Gyirán Anna
Bokor Zsuzsa	Hirsch Blanka
Cimmerman Margit	Hofman Teréz
Csüpej Irén	Horvát Lina km.
Darkó Anna	Horvát Marcella km.
10 Dobra Virginia	20 Horvát Róza

	Horvát Teréz		Popovics Ilona km.
	Jakab Eszter		Rózsa Ilona
	Kálmán Ilona		Steiner Ilona
	Kertész Paulin	40	Schvarcz Johanna
25	Kis Gizella		Száfta Mari
	Klein Matild		Szász Anna
	Krets Aranka		Székely Mari km.
	Krisán Zsuzsa km.		Szekernyés Róza
	Lőb Háni	45	Szilágyi Marcella
30	Lukács Róza		Tamásovszky Jolán
	Mójos Lina		Togyer Ilona
	Nagy Ilonka		Togyerás Ilona
	Orosz Anna		Zalahán Emma
	Orosz Katica	50	Zsoldos Erzsi
35	Pál Anna		
	Persa Ágnes		Összesen: 50.

II. leány-osztály.

	Bálint Erzsi		Kun Ilona
	Bell Zsuzsa		Landman Ilona
	Blum Mari	20	Leitgeb Ilona
	Bodor Zsuzsa		Mendrei Antónia
5	Deutsch Róza		Nagy Zsuzsa
	Fazakas Olga		Persa Mari
	Fülöp Kata		Pollacsek Ida
	Goldstein Malvin	25	Rosenfeld Helén
	Hügel Ella km.		Rosenfeld Rózsa
10	Hollai Mária km.		Stein Rezsi
	Izsák Regina		Szilágyi Margit
	Jankó Anna		Szilágyi Róza km.
	Jagamos Anna	30	Sztołnai Anna
	Kánti Róza		Tokaji Gizella
15	Király Helén		Tóth Juliska
	Klein Nina		
	Krisán Viktoria		Összesen: 32.

Az I. és II. leány-osztályokban összesen: 82 tanuló.

III. leányosztály.

Darkó Ilona
 Fazakas Ilona
 Goldglanz Matild
 Goldstein Jolán
 5 Gyöngyösi Zsuzsa
 Horváth Zsuzsa
 Herskovics Háni
 Járosi Juliska
 Kálmán Ida
 10 Kálmán Vilma
 Kis Ilona km.
 Kis Margit
 Kohn Matild
 Kudor Erzsi
 15 Lőb Berta
 Mendrei Anna
 Meszesán Mari km.

Mezei Mari
 Moldován Mari
 20 Mójos Anna
 Nagy Vilma
 Orosz Márcella
 Rózsa Kata
 Róth Málvin
 25 Salamon Szeréna
 Schwartzman Lina
 Szabó Biri
 Szilágyi Gizella
 Tunyogi Gizella
 30 Tunyogi Mari
 Zalahán Ilona
 Zsoldos Róza

Összesen: 32.

IV. leányosztály

Balog Anna
 Benkő Jolán
 Brukenstein Regina
 Bustyaházi Gizella
 5 Czigorie Róza
 Császár Ilona
 Császár Erzsi
 Goldstein Aranka
 Gyöngyösi Anna
 10 Hankovics Ilona
 Hügel Viktoria
 Jelen Juliska
 Katz Szeréna

Kecskeméti Irén
 15 Kohn Margit
 Pojnar Mari
 Rózsa Kata
 Schvartz Róza
 Szántó Erzsi mh.
 20 Szilágyi Ida
 Tokaji Mari
 Turgyán Anna
 Turgyán Mari
 Vetési Ágnes

Összesen: 24.

V leány-osztály.

Balog Róza
 Berkovics Eszter
 Bihari Róza
 Bustyaházi Ilona
 5 Dávid Zsuzsa
 Fisch Mili
 Goldman Etelka

Kudor Anna
 Krasznai Erzsi
 10 Léb Gizella
 Szilágyi Biri
 Zalahán Etelka

Összesen: 12.

A III., IV., V. leány-osztályokban összesen: 68. tanuló

VIII.

A gazdasági ismétlő iskola tanulóinak névsora.

I. fiu-osztály.

Aikler István	Orosz József
Baja Árpád	Orosz Samu
Beszehán János	Pál Sándor
Henczes Lajos	Pál Imre
5 Kiss András	20 Roth György
Kilin István	Stein János
Kőszegi Károly	Szabó Ferencz
Máthé Miklós	Togyerás Simon
Máthé Mihály	Tósa Gábor
10 Májér Gyula	25 Turgyán József
Magyarósi István	Udvari Márton
Moldován Márton	Varga Jenő
Moldován Sándor	Veisz Samu
Mezei József	Veisz Márton
15 Nagy János	
	<hr/> összesen 29.

II. fiu-osztály.

Arkosi Gyula	Nagy Sándor
Balogh Imre	Polifka Rudolf
Benedek Károly	Tyiorán László
Horváth Pál	Zsoldos Péter
5 Horváth Ferencz	
	<hr/> összesen 9.

III. fiu-osztály.

Albert Márton	Táncz György
Horvát Jenő	5 Táncz József
Meszesán György	
	<hr/> összesen 5.

I leány-osztály.

Balogh Mari id.	Krets Teréz
Balogh Mari ifj.	10 Meszesán Róza
Bihari Juliska	Meszesán Anna
Dezmerán Erzsi	Szilágyi Juliska
5 Farkas Eszter	Szilágyi Lina
Féderman Malvin	Veisz Ida
Gál Gizella	15 Zilahi Ilona
Izrael Róza	
	<hr/> összesen 15.

II. leány-osztály.

Adorján Biri	Mezei Róza
Dezmerán Anna	Misián Mari
Fehér Anna	10 Ötvös Róza
Gál Róza	Pojnár Róza
5 Hofman Fáni	Rosenfeld Netti
Kovács Juli	Támbor Ilona
Lukács Ludmilla	
	<hr/> összesen 13.

III. osztály.

Balog Róza	Orosz Róza
Balog Lula	Szegedi Anna
	<hr/> összesen 4.

A gazdasági ismétlő I, II., III. fiu- és leány-osztályaiban
összesen 75 tanuló.

IX.

Tantárgyak.

Óvodai foglalkozások.

A) *csoport.* Társalgások voltak a kised környezetében és a mindennapi életben feltalálható dolgokról és eseményekről, mindig alkalomszerűen, így pl az őszi, az őszi eseményekről, mint szüret, gyümölcszedés stb., a télről, hideg, fagy stb, a tél nevezetesebb mozzanatairól, pl. karácsony, új év stb. A tavaszról, a tavaszi virágokról, a visszatérő madarokról, a nyárról, a nyári eseményekről, fokozatosan haladva s alkalmazkodva az előirt tananyaghoz. A társalgások mesékkel és elbeszélésekkel voltak vegyítve, vagy annak az alapján előadva.

Társalgás közben elsajátított versek, ima, alkalmi, hazafias üdvözlő és játék-dalok.

Munkaszerű foglalkozások, a Fröbel-féle labdákkal, — I. II. szekrény tartalmával, a Fröbel-féle lerakó-vesszőkkel, előrajzolás után, egyszerűbb papír fűzés és kivarrás, egyszerűbb borsó munka és agyag-munka.

B) *csoport.* Társalgások tárgyát szintén a fentebb elsorolt dolgok és események képezték, csakhogy sokkal bővebben, tekintettel fejlettebb értelmi képességekre, kiterjeszkedve az elvontabb eseményekre és tárgyakra is szintén elbeszélésekkel és mesékkel kapcsolatban.

Versek, az előirt tananyaghoz alkalmazkodva s bővítve párbeszéd, üdvözlő, ima, alkalmi, hazafias és játék-dalok, testgyakorlat, kör, — táncz, torna-játékok és cselekmények utánzása s emlékező tehetséget fejlesztő játékok.

Munkaszerű foglalkozások Fröbel I., II., III. és IV. szekrénye tartalmával, a Fröbel-féle lerakó vesszőkkel előrajzolás után a lerakódó táblácskával, papír-fűzés, papír-varrás, egyszerű és összetett borsó-munka, agyag-munka.

Tantárgyak az elemi iskolában.

I. osztály.

Hittan, beszéd- és értelemgyakorlatok, írva-olvasás, számolás, elbeszélések, vers, rajz, ének, torna, leányoknak kézi munka.

II. osztály.

Hittan, beszéd- és értelemgyakorlatok, olvasás, írás, számtan, magyar nyelvtan, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézi munka.

III. osztály

Hittan, olvasás, írás, magyar nyelvtan, számtan, földrajz, vers, rajz, ének, torna; leányoknak kézimunka.

IV. osztály.

Hittan, olvasás, írás, magyar nyelvtan, számtan, földrajz, vers, rajz, ének, torna; leányoknak női kézimunka; fiuknak kezűgyesítő oktatás („Slöjd“)

V. osztály.

Hittan, olvasás, írás és fogalmazás, magyar nyelv és írálytan, számtan, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, rajz, ének, torna; leányoknak kézimunka; fiuknak kezűgyesítő oktatás („Slöjd“).

Tantárgyak a gazdasági ismétlő iskolában.

Olvasás, írás, számtan, mértan, földmivelés, állattenyésztés, konyhakertészet, erdészeti, méhészet, gazdasági építkezések; leányoknak háztartástan és női kézimunka.

X.

Tankönyvek
a z e l e m i i s k o l á b a n .

I-ső osztály.

Gönczi Pál: ABC olvasókönyv ..... 28 f.

II. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv II. o. sz. .... 38 f.
Nagy L.: Magyar nyelvtan ..... 16 f.

III. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv III. o. sz. .... 48 f.
Nagy L.: Magyar nyelvtan III. o. sz. .... 40 f.
Schvarczel: Földrajz III. o. sz. 40

IV. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv IV. o. sz. .... 60 f.
Nagy L.: Magyar nyelvtan IV. o. sz. .... 40 f.
Brózik: Földrajz IV. o. sz. .... 50 f.
Kozma: Földrajzi atlasz ..... 70 f.

V. osztály.

Gáspár J.: Olvasókönyv V—VI. o. sz. .... 1 K. 28 f.
Mártonffy: Magyar nyelvtan kötve V—VI. o. sz. .. 80 f.

Brózik: Földrajz kötve V—VI. o. sz.....	72 f.
Vargyas: Természetráaj kötve V—VI. o. sz.	56 f.
Vargyas: Természettan kötve V—VI. o. sz.	72 f.
Dr.Török: Magyarország történelme kötve V—VI. o. sz.	72 f.

A gazdasági ismétlő iskolában.

Benedek—Földes. Olvasókönyv a gazdasági ismétlő iskolák számára	1 K.
--	------

XI.

Statiztikai adatok.

a) Létszám

Óvoda, elemi iskola és gazdasági ismétlő iskola	Az év folyamán beirt tanulók létszáma	Az év folytán a vá- rosról elköltözött tanulók létszáma	Az év folytán meghalt tanulók száma	Az év folytan más okból kimaradt tanulók száma	Év végén a tanulók létszáma
Óvodában fiú	59	1	—	4	54
Óvodában leány	62	1	1	1	59
Elemi iskolában fiú.....	158	6	3	4	145
Elemi iskolában leány	150	5	1	6	138
Gazdasági ismétlő iskolában fiú	43	—	—	4	39
Gazdasági ismétlő iskolában leány	32	—	—	2	30
Összesen.....	504	13	5	21	465

b) Nemzetiség szerint

Nyelv	Óvodában fiú	Óvodában leány	Elemi iskolában fiú	Elemi iskolában leány	Gazdasági ism. isk. ban fiú	Gazdasági ism. isk. ban leány	Összesen
Magyar.....	46	55	137	135	37	30	440
Román.....	13	7	21	15	6	2	64
Összesen.....	59	62	158	150	43	32	504

c) Vallás szerint.

Vallás	Óvodában fiú	Óvodában leány	Elemi iskolában fiú	Elemi iskolában leány	Gazdasági ism. isk. ban fiú	Gazdasági ism. isk. ban leány	Összesen
Róm. kath.	15	20	39	25	13	10	122
Görög kath.....	13	7	20	14	6	2	62
Görög keleti	—	—	1	1	—	—	2
Ev. református	19	20	70	59	20	13	201
Ágost. evang.	3	—	—	1	—	—	1
Unitárius	—	3	6	9	2	—	23
Izraelita	9	12	22	41	2	7	93
Összesen.....	59	62	158	150	43	32	504

XII.

Értesítés a jövő tanévre.

1. A jövő 1904—1905. tanévben a beiratások *szeptember 1-4-ik napjain* az iskola helyiségében tartatnak meg.

2. A rendes tanítás *szeptember 4-én* reggel 8 órakor veszi kezdetét.

3. Az óvodában 3-ik életévüket, az elemi iskola I-ső osztályába a 6-ik életévüket betöltött gyermekek vétetnek fel; korukat keresztlevéllel kötelesek igazolni.

4. A himlőbeoltás minden beiratkozandó gyermek részéről orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

5. Tandij az elemi iskolában egész évre 4 korona, ezen kívül beiratási díj 60 fill., a tanszerdíj 1 kor. 40 fill., nyugdíj-járulék 30 fill. Összesen 6 korona 30 fillér.

6. A szegénysorsú iskolás gyermekek 4 korona tandij fizetése alól szegénységi bizonyítvány alapján felmentetnek, de a beiratási díjat: 60 fillt, a tanszerdíj 1 kor. 40 fillt, a nyugdíj-járulékot a 30 fillt, összesen 2 kor. 30 fillt fizetni kötelesek.

7. Tandij az óvodában havonta 1 korona.

8. Szegénysorsú óvodás gyermekek szegénységi bizonyítvány alapján teljesen tandijmentesek.
